

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

BELGELENDİRME YÖNERGESİ

Yönetim Kurulu Karar No : 29/04/2014 tarih ve XIX/50/236 numaralı
Yürürlük Tarihi : 05/05/2014

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Kısaltmalar ve Tarifler

Amaç

MADDE 1-(1) Bu Yönerge; Türk Standardları Enstitüsü’nün ulusal ve uluslararası alanda yapmakta olduğu her türlü belgelendirme ve uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin yürütülmesi, bu faaliyetler kapsamında düzenlenen belgeler ve varsa bunlarla ilişkilendirilmiş markaların kullanılma usul ve esaslarının düzenlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2-(1) Bu Yönerge; Türk Standardları Enstitüsü’nün ürün, hizmet, sistem ve personel belgelendirme ve diğer uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin yürütülmesiyle ilgili usul ve esasları kapsar.

(2)Yönetim Kurulu’nun 28.02.2013 tarih XVIII/74-537 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Otomotiv Merkezi Başkanlığı, Araç Tadil, İnceleme, Onay Ve Belgelendirme Yönergesi, Yönetim Kurulu’nun 22.08.2013 tarih 69 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Ulaşım ve Lojistik Sistemleri Merkezi Başkanlığı Tehlikeli Madde Ve Kombine Taşımacılık Müdürlüğü Uygulama ve Ücret Yönergesi ile bu yönergelere istinaden çıkarılan diğer mevzuat hükümleri ve Gözetim ve Muayene hizmetlerine ilişkin yönerge ve sair mevzuat hükümleri bu Yönerge kapsamı dışındadır. Ancak anılan bu mevzuatta düzenleme bulunmaması ve/veya bu Yönergenin 2 inci maddesinin 5 inci fıkrasına aykırı düzenleme bulunması halinde bu Yönerge hükümleri öncelikli olarak uygulanır.

(3)Ürün, hizmet, sistem ve personel belgelendirme ve diğer uygunluk değerlendirme faaliyetleri ile ilgili yapılacak tüm işlemlerde bu Yönerge hükümleri öncelikli olarak uygulanır. Bu Yönergede genel hatlarıyla düzenlenen konuların ayrıntıları veya düzenlenmeyen diğer tüm hususlar, Yönerge hükümlerine aykırı olmayacak biçimde Yönergenin mütemmim cüz’ü sayılan “belgelendirme usul ve esasları”nda belirlenecektir.

(4) Belgelendirme ve uygunluk değerlendirme işlemlerini yürüten birimler, mevzuat, akreditasyon belgelendirmeye esas döküman veya belgelendirme yapılan konunun gereklerinden doğan farklılıklar nedeniyle gerekçe göstermek suretiyle Yönerge hükümlerinin bir kısmını uygulama dışı bırakabilirler veya ilave kurallar belirleyebilirler veya Yönerge hükümlerini kendilerine uyarlayabilirler. Ancak, bunların neler olduğu ve kapsamı ek “belgelendirme usul ve esasları”da açıkça belirtilir.

(5) Her halükarda; Yönergenin “Genel Hükümler” başlığı altında düzenlenen 5 inci ve 6 ncı maddeleri, “Belgelendirme Organları” başlığı altında düzenlenen 9 uncu ve 11 inci maddeleri, “Başvuru/Belge Sahiplerinin Hak ve Yükümlülükleri” başlığı altında düzenlenen 30 uncu, 31 inci ve 32nci maddeleri, “TSE’nin Yükümlülükleri” başlığı altında düzenlenen 37 nci maddesi, “Ücretlendirme ile Diğer İdari ve Mali Hususlar” başlığı altında düzenlenen 38 inci, 39 uncu, 40 ncı, 41 inci, 42 nci ve 43 üncü maddeleri ile “TSE’ye Ait Markaların Haksız Kullanımı, Belgelerin Tahrifi veya Sahte Belge Tanzimi” başlığı altında düzenlenen 44 üncü, 45 inci, 46 ncı, 47 nci maddeleri hilafına düzenleme ve uygulama yapılamaz, usul ve esaslar ve başka düzenlemeler adı altında bunlara aykırı hükümler ihdas edilemez.

(6)Henüz “belgelendirme usul ve esasları” belirlenmemiş yeni belgelendirme konularında/alanında belgelendirme faaliyetine, ilgili birim amirinin teklifi ve Genel Sekreterliğin onayıyla, belgelendirme planı ve uygulama dokümanlarının yayınlanmasını müteakiben başlanabilir.Bu durumda; ücretlerin belirlenmesine ve duyurulmasına ilişkin olarak bu Yönerge hükümleri uygulanır. İlgili birim, yeni belgelendirme faaliyetinin başlamasını müteakip en geç 1 (bir) ay içerisinde “belgelendirme usul ve esasları”nı hazırlayarak Genel Sekreterliğe sunar.

(7)Bir ürünün/hizmetin/sistemin belgelendirmeye esas dokümanında öngörülen asgari şartların üzerinde üretilmesi/sunulması durumunda buna ilişkin kriterler ayrıca belirlenerek, söz konusu belgelendirmeye esas doküman için düzenlenen belgesine ilave markalar ve/veya açıklamalar (TSE Yıldız, TSE Çift Yıldız v.b.) eklenmek suretiyle de belgelendirilebilir. Bu türden belgelendirmeye ilişkin yöntem ve Yönerge hükümlerine ilave uygulanacak diğer kurallar, ilgili birimin teklifi ile Genel Sekreterlik tarafından belirlenir.

Dayanak

MADDE 3-(1) Bu Yönerge, 132 Sayılı Türk Standardları Enstitüsü Kuruluş Kanunu’nun 2 nci maddesinin (I) bendine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısaltmalar ve tarifler

MADDE 4-(1)Yönergede geçen bazı kısaltmalar ve tanımlar aşağıda verilmiştir.

a)Başvuru Sahibi : TSE belgelendirme sisteminin öngördüğü yükümlülükleri üstlenerek, belgelendirme hizmeti almak amacıyla TSE’ye başvuran gerçek veya tüzel kişi(ler)i,

b)Belge: Yönerge ve ilgili kalite yönetim sistemi ve mevzuat esasları kapsamında yürütülen belgelendirme işlemleri neticesinde düzenlenen dokümanı,

c)Belge Sahibi :TSE belgelendirme sisteminin öngördüğü yükümlülükleri yerine getirerek belge almaya hak kazanan gerçek veya tüzel kişi(ler)i,

ç)Belgelendirme: Ürün, hizmet, sistem veya personel belgelendirme ve benzeri belgelendirme işlemlerini,

d)Belgelendirme Usul ve Esasları : Yapılacak belgelendirme işleminin niteliğine göre, yönerge kurallarına aykırı olmamak kaydıyla bu yönergeye ek olarak yürürlüğe konan ve yönergenin mütemmim cüz’ü olan kuralları,

e)Belgelendirmeye Esas Doküman: Mevzuat, standart, kalite kriteri, belgelendirmeye esas teknik doküman ve belgelendirme işlemlerine temel teşkil eden diğer dokümanı,

f)Bölgesel ve Uluslararası Anlaşmalara Göre Verilen Uygunluk Belgeleri: TSE’nin yapmış olduğu uluslararası belgelendirme anlaşmaları çerçevesinde, bu anlaşmaların kuralları uygulanarak TSE tarafından düzenlenen ve varsa ilişkilendirilmiş marka kullanma hakkı verilen belgeleri,

g)Genel Sekreterlik: TSE Genel Sekreterliğini

ğ)Güvenli Hizmet: Sunumu süresi içinde, normal yararlanma koşullarında risk taşımayan veya kabul edilebilir ölçülerde risk taşıyan ve mevzuat ve belgelendirmeye esas dökümanın aradığı gerekler bakımından azami ölçüde koruma sağlayan hizmeti,

h)Güvenli Ürün:4703 Sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması Ve Uygulanmasına Dair Kanun kapsamında tanımlanan “güvenli ürün”ü,

ı)KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini,

i)Müşteri : Başvuru ve/veya belge sahibini,

j)Sözleşme: Bu Yönerge kapsamındaki bir belge ve/veya marka kullanma hakkı verilmek üzere yeterli görülen bir ürün/hizmet/sistem için belge ve/veya marka kullanma hakkının şartlarını düzenleyen başvuru sahibi ile TSE arasında imzalanan sözleşmeyi,

k)TSE: Türk Standardları Enstitüsü’nü,

ı)TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumunu,

m)Yönerge: Türk Standardları Enstitüsü Belgelendirme Yönergesini,

n)Yönetim Kurulu: TSE Yönetim Kurulunu

Tanımlamak üzere kullanılacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 5-(1) Belgelendirme faaliyeti yürüten birimler, yürütülen belgelendirme faaliyetine uygun yönetim sistemi kurmak, güncelliğini takip etmek ve uygulamakla yükümlüdür.

(2) Verilen belge ve raporların usulüne uygun kullanımı, belgelendirme sonrasında yapılan ara kontrol, gözetim ve benzeri işlemlerle takip edilir.

(3) Verilenbelge ve raporların izinsiz çoğaltılmasını önleyici ve evrak sahteciliğine karşı gerekli önlemler belgelendirme birimlerince, bilgi işlem birimi ile ortak olarak alınır.

(4) Belgelendirme/uygunluk değerlendirmesi hizmetinin verileceği yerin sağlık ve güvenlik şartları veya teknik, idari ve mali zorluklar dikkate alınarak, müracaatın kabulü veya belgelendirme hizmetinin verilmesi reddedilebilir veya durdurulabilir.

(5) Ulusal ve/veya uluslararası yönetmelik veya düzenleme gibi mevzuat ve karşılıklı tanıma anlaşması kapsamında yapılan belgelendirme /uygunluk değerlendirmesi faaliyetlerinde, ilgili mevzuat hükümlerine uyulur. Mevzuatın güncelliği ilgili birimlerce takip edilir.

(6)Mücbir sebeplerin varlığı nedeniyle durdurulan belgelendirme/uygunluk değerlendirmesi faaliyetlerine, engelin ortadan kalkması ile devam edilebilir.

(7) Başvuru sahibinin talebi ile faaliyet iptal edildiği takdirde, vazgeçme tarihine kadar yapılan tüm hizmetler tam olarak fatura edilir. Bu surette yapılan iptaller nedeni ile müşteri herhangi bir maddi ve manevi hak talep edemez.

(8)Belgelendirme/uygunluk değerlendirmesi işlemlerinde kullanılan ve TSE tarafından hazırlanmış her türlü belgelendirmeye esas dokümanının telif hakları TSE'ye ait olup izinsiz olarak kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, kullanılamaz, değiştirilemez.

(9)Belgelendirme birimi ürünün özelliğine göre belge ve varsa marka kullanma hakkını, yetkili karar organı kararıyla sadece gerçek üretici ile sınırlandırabilir.

(10)Bir ürünün/hizmetin/sistemin/personelin belgelendirilmiş olması, belge sahibinin yasal sorumluluklarının TSE tarafından üstlenilmesi, paylaşılması ve/veya TSE'ye aktarılması anlamına gelmez. Marka kullanma hakkı ve/veya belge verilmiş olması, belge sahibini, kanun, tüzük, kararname, yönetmelik ve diğer mevzuat hükümlerine uyma yükümlüğünden kurtarmaz.

(11)TSE'den hizmet alan gerçek veya tüzel kişi bilgilerinin kayıt edildiği ortak müşteri havuzu oluşturulur ve her bir müşteri için ayrı bir cari kart açılır. Ortak müşteri havuzuna kayıt işlemlerinde TSE Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı tarafından belirlenen müşteri bilgileri esas alınır. Ortak müşteri havuzu işlemlerini TSE Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı yürütür. Belgelendirme başvurusu yapacak tüzel veya gerçek kişilerin, TSE'nin ortak müşteri havuzuna kayıt yaptırması sağlanır.

(12)Cari kart açılabilmesi için önce, başvuru sahibinden en az aşağıda belirtilen hususları ihtiva eden yazılı genel bir taahhütname alınır:

a)Başvuru ile ilgili TSE tarafından gerçekleştirilen hizmetler ve görevlendirilen heyetlerin ulaşım, konaklama ve harcırah giderlerine ait tahakkuk ettirilen faturaların ödeneceğine dair taahhüt,

b)Başvuru ile ilgili belgelendirmenin gerektirdiği bilgi, doküman ve mekanlara TSE tarafından görevlendirilecek uzman v.b. kişi(ler)in erişiminin sağlanacağına dair taahhüt,

c)Başvuru konusu belgelendirme işlemlerinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili her türlü tedbirin alınacağına dair taahhüt.

(13)Başvuru sahibinin, Türkiye dışında başka bir ülkede yerleşik olması halinde, başvurunun alınması ve değerlendirilmesi ile ilgili ülke iç mevzuatı ile uyumlu bir biçimde, ayrıca yöntem belirlenebilir ve ek belge istenebilir.

TSE'nin taraf olduğu anlaşmalar

MADDE 6-(1)TSE'nin taraf olduğu iki ve/veya çok taraflı anlaşmalarla ilgili ön çalışmalar Genel Sekreterliğe bilgi verilerek ilgili birim tarafından Yönerge hükümleri ile birlikte akreditasyon kuralları da dikkate alınarak yürütülür.

(2)TSE'nin taraf olduğu iki ve/veya çok taraflı anlaşmalarda bu Yönergede ve eki "belgelendirme usul ve esasları"nda yer verilmeyen hususlarda, anlaşma metinleri ve anlaşmanın karar organları tarafından alınan kararlar da anlaşma tarafları ağısından Yönerge hükümleri gibi bağlayıcıdır.

(3)Yabancı belge/rapor ve dokümanların tanınması ve kullanılmasına ilişkin diğer gerekli hususlar ek "belgelendirme usul ve esasları" ile belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belgelendirme Organları

Belgelendirme birimleri

MADDE 7-(1)Yönetim Kurulu tarafından belgelendirme yapmak üzere görevlendirilen birimlerdir.

Karar organı

MADDE 8-(1) Karar organı, belgelendirme faaliyetleri konusunda nihai karar vermek üzere yetkilendirilen, komite, kişi veya kişilerdir. Nihai karar verme organlarının hangileri olduğu ve yetki ve görevleri ile çalışma usulleri ilgili birim tarafından hazırlanır ve Genel Sekreterlik tarafından onaylanır. Yapılacak belgelendirme işleminin özelliğine göre yetkili karar organlarının hangileri olacağı ise “belgelendirme usul ve esasları”nda tanımlanır.

İtiraz, Şikayet ve Uyuşmazlık Komitesi

MADDE 9-(1)İtiraz, Şikayet ve Uyuşmazlık Komitesi;tarafsızlık, bağımsızlık ve şeffaflık ilkesini sağlayabilecek şekilde, TSE bünyesinde görev yapmakta olan ve belgelendirme ve uygunluk değerlendirmesi hizmetleri konularında bilgi ve tecrübe sahibi kişiler arasından Genel Sekreter tarafından teklif edilen ve TSE Başkanı tarafından görevlendirilen organdır.Yürütülen tüm belgelendirme ve uygunluk değerlendirmesi hizmetlerinin görüşülmesi için TSE bünyesinde tek bir İtiraz, Şikayet ve Uyuşmazlık Komitesi kurulur. Genel Sekreter veya Genel Sekreterin önereceği yardımcılarında birisi Komiteye başkanlık eder. Hukuk Müşavirliğinin görevlendireceği bir hukuk müşaviri veya avukat üye olarak katılırlar. Komitenin üye sayısı, diğer üyelerinin kim olacağı ve çalışma usulleri Genel Sekreterin teklifi ve TSE Başkanın onayı ile belirlenir.

Tarafsızlığı Koruma Komitesi

MADDE 10-(1) Tarafsızlığı Koruma Komitesi; TSE tarafından yürütülmekte olan belgelendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde; tarafsızlık politika ve uygulamalarını izlemek ve sonuçları değerlendirerek üst yönetime tavsiyelerde bulunmak üzere belgelendirme hizmeti verilen konularda bilgi ve tecrübe sahibi kişiler arasından Genel Sekreter tarafından teklif edilen ve TSE Başkanı tarafından oluşturulan organdır. Komitenin üye sayısı, diğer üyelerinin kim olacağı ve çalışma usulleri Genel Sekreterin teklifi ve TSE Başkanının onayı ile belirlenir.

Uzman Atama Komitesi

MADDE 11-(1) Uzman Atama Komitesi; belgelendirme ve diğer uygunluk değerlendirme faaliyetlerinde görevlendirilecek personelin yeterliliğini değerlendirerek atamak veya atamalarını geri almakla yetkili olmak üzere ilgili birim amirlerinin önerisi, Genel Sekterinin onayıyla ataması yapılan kişilerden oluşturulan birimdir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Belgelendirme İşlemleri

Başvuru şartları ve başvurunun kabulü

MADDE 12-(1) Belgelendirme faaliyetleri kapsamında yapılacak başvurular için belgelendirme birimleri tarafından başvuru formu hazırlanır ve bu formlarda başvurunun değerlendirmeye alınması için gerekli olan bilgiler açıkça belirtilir.

(2) Başvuru formlarında istenen bilgi ve dokümanlar, başvuru ile ilgili belgelendirme kararı verilmeden önce tamamlanır.

(3) Birimler başvuru alma yöntemlerini ilgili tarafların kolayca erişebileceği şekilde TSE resmi internet sayfasında ilan ederler.

(4) Her bir belgelendirme türü için, değerlendirme şartlarını sağlayan başvuruların azami değerlendirmeye alma süresi ek “belgelendirme usul ve esasları”nda belirlenir.

(5) Her bir belgelendirme faaliyeti için başvuru dokümanlarında eksikliklerin tamamlanması için azami bekleme süresi 6 (altı) aydır. Belirlenen bu süre içerisinde eksiklikleri tamamlanmayan başvurular işlemde kaldırılabilir ve başvuru ile ilgili gerçekleştirilen hizmetler faturalandırılır. Başvuru sahibinin yazılı talebi ile süre beklenmeksizin de başvuru iptal edilebilir. Süre sonunda veya süre beklenmeksizin yapılan iptaller nedeni ile başvuru sahibi herhangi bir maddi ve manevi hak talep edemez.

(6) Belgelendirilmesi talep edilen ürün/hizmet için kullanılacak ticari markanın Türkiye’de tescilli olması esastır. Henüz tescil işlemi tamamlanmamış olmasına rağmen, marka tescili ile ilgili işlemlerinin başlatılmış olduğuna dair yazılı delil sunulması halinde belgelendirme işlemleri için başvuru kabul edilebilir. Bu durumda başvuru sahibine tescil işlemlerini tamamlaması için başvuru tarihinden itibaren 1 (bir) yıl süre verilir. Bu süre sonunda marka tescili işleminin sonuçlanmamış olması halinde belgelendirme işlemi yapılmaz. Marka tescili işlemi olumsuz sonuçlanan başvuru sahiplerinin, yeni bir marka için tescil başvurusu yaptıklarını yazılı olarak beyan etmeleri halinde, bir sefere mahsus olmak kaydıyla (1) bir yıl daha süre verilir. Tescil edilmiş farklı bir markaya göre belge düzenlenmesinin talep edilmesi halinde ise belge yeni markaya göre düzenlenebilir. Bu süreçte marka tesciliyle ilgili tüm yasal sorumluluk başvuru sahibine aittir.

İnceleme/tetkik

MADDE 13-(1)Üretim/hizmet sunum/sistem yeri incelemesi,numune alma, deney ve raporlama da dahil her türlü inceleme yapılmayı gerektiren belgelendirme işlemleri, belgelendirme faaliyetini yürüten birim tarafından uzmanlık ilkeleri çerçevesinde görevlendirilen uzman veya uzmanlar tarafından yapılır.

MADDE 14-(1)Üretim/hizmet sunum/sistem yeri incelemesi yapılması gereken belgelendirme işlemlerinde, üretim/ hizmet sunum/sistem yeri, belgelendirme biriminin görevlendirdiği uzman/uzmanlar tarafından; yapılan belgelendirmenin özelliklerine göre yerinde değerlendirilebilir. Bu incelemede can ve mal güvenliğini doğrudan etkileyen uygunsuzlukların tespiti halinde, incelemeye son verilebilir ve/veya numune alınmayabilir.

(2)Belge sahibinin üretim/hizmet sunum/sistem yerini başka bir adrese taşıması halinde, yeni üretim/hizmet sunum/sistem yeri incelenebilir. Yeni üretim/hizmet sunum/sistem yerinde yapılan incelemede yeterliliğinin tespiti halinde, yetkili karar organının kararı ile belge yeni üretim/hizmet sunum/sistem yeri adresine göre düzenlenir. Gerekliğinde ürün/hizmet doğrulaması amacıyla numune de alınabilir.İnceleme esnasında başvuruda eksiklik tespit edilmesi halinde, gerekli düzeltme yapılarak başvurunun güncellenmesi sağlanır.

(3)Üretim/hizmet sunum yeri/ sistem uygulama adresi değişmemek kaydı ile belgelendirilmiş ürün/hizmetle aynı belgelendirmeye esas doküman kapsamında yer alan bir ürünle/hizmetle/sistemle ilgili kapsam genişletme talebi olması halinde, ek “belgelendirme usul ve esasları”nda aksine bir düzenleme yoksa, son üretim/hizmet sunum/sistem uygulama yeri incelemesi üzerinden 1 (bir) yıldan fazla süre geçmemiş ve olumlu sonuç alınmış ise, yeniden üretim/hizmet sunum/sistem uygulama yeri incelemesi yapılmayabilir.

Muayene ve deney

MADDE 15-(1) Belgelendirme hizmetleri kapsamında yapılacak muayene ve deneyler, ilgili ek “belgelendirme usul ve esasları”nda belirlenir.

(2)TSE’nin taraf olduğu bir anlaşmaya üye olan veya TSE ile karşılıklı tanıma anlaşması bulunan kuruluşlar tarafından düzenlenmiş olan, deney belgesi ve/veya muayene ve deney raporları ilgili belgelendirme birimi tarafından kabul edilebilir.

(3)Başvuru sahibinin ibraz edeceği, TÜRKAK tarafından akredite edilmiş, TÜRKAK’ın tanımış olduğu akredite kuruluşlar tarafından düzenlenmiş veya TSE tarafından yeterliliği kabul edilmiş laboratuvarlar/uygunluk değerlendirme kuruluşları tarafından düzenlenmiş muayene ve deney raporları ve sertifikalar ilgili belgelendirme birimi tarafından kabul edilebilir. Hangi deney ve muayeneye ait raporun, rapor tarihinden itibaren ne kadar süre geçtikten sonra kabul edilip edilmeyeceği ilgili birim tarafından belirlenir. Ancak belgelendirme biriminin, herhangi bir gerekçe göstermeksizin öngördüğü deney ve muayenelerin tamamını veya bir kısmını tekrar yapma veya yaptırma hakkı her zaman mahfuzdur.

(4)İç ve dış piyasadan, gümrükten, bayii, tüketici ve/veya üretim yerinden alınan numuneler için ödenen bedeller ve bunlara ilişkin yapılan her türlü muayene ve deneylere ait tüm masraflar başvuru\belge sahibinden alınır.

(5)Üretici/hizmet sunucu/taşeron laboratuvarlarının kullanılmasına ilişkin ilave diğer hususlar, ilgili ek “belgelendirme usul ve esasları”nda belirtilir.

Gözden geçirme ve değerlendirme

MADDE 16-(1)Ürüne/hizmet/sisteme inceleme sonuçları ilgili belgelendirme birimince görevlendirilen ve bu inceleme/tetkike katılmayan uzman veya uzmanlar tarafından gözden geçirildikten sonra ilgili belgelendirme birimi tarafından değerlendirilerek sonucu ile birlikte karara bağlanmak üzere yetkili karar organına sunulur.

Belgelendirme işlemlerinin durdurulması ve işlem den kaldırılması

MADDE 17-(1) Belgelendirme birimleri, başvuru/belge sahibi tarafından talep edilen belgelendirme faaliyeti hakkında gerekli bilgi ve belgeyi temin edemediği takdirde belgelendirme işlemlerini durdurabilir veya başvuruyu işlem den kaldırabilir.

(2)Belgelendirme veya ara kontrol amacıyla, inceleme esnasında ürün/hizmet güvenliğini doğrudan etkileyen uygunsuzluk tespit edilmesi halinde, inceleme sonlandırılabilir ve/veya numune alınmayabilir. Bu durumda inceleme olumsuz sonuçlandırılır.

Sözleşmenin akdi ve belgenin düzenlenmesi

MADDE 18-(1) Belgelendirme kararının olumlu verilmesi halinde, bu karar başvuru sahibine bildirilerek, sözleşme yapılmak üzere başvuru sahibi davet edilir. Başvuru sahibi veya yetkili temsilcisi ile kullanma hakkı verilen markalar ile ilgili olarak düzenlenen belge kapsamında sözleşme imzalanır. Belge ve belge ile ilişkilendirilmiş marka kullanma hakkı, aksi sözleşmedeveya belgelendirmeye esas dokümanlarda belirtilmemiş ise sözleşmenin imza tarihinden itibaren kazanılır. Belge sahibinin yazılı talebi halinde, masrafları talep sahibi tarafından karşılanmak suretiyle belge yabancı dil(ler)de de tanzim edilebilir.

(2)Belge almaya hak kazanılması sonrasında başvuru sahibi veya yetkili temsilcisinin, yapılacak yazılı bildirimle rağmen, 3 (üç) ay içerisinde sözleşme imzalamak üzere müracaatta bulunmaması durumunda, belge verilme kararı ilgili karar organı tarafından iptal edilebilir. Söz konusu başvuru işlemi, sonuçları ile birlikte ilgili birim tarafından işleminden kaldırılabilir. Yapılan iptal nedeni ile başvuru sahibi herhangi bir maddi ve manevi hak talep edemez. Yeniden başvuruda bulunması halinde, ilk başvuruda aranan belge, bilgi ve raporların tekrar istenip istenmeyeceği hususu belgelendirme işleminin özelliğine göre ilgili belgelendirme birimi tarafından karara bağlanır.

(3)Sözleşmelerde, bu Yönerge ve buna istinaden oluşturulacak belgelendirmeye konu, ücretlendirme de dahil tüm ek düzenlemelerin başvuru/belge sahibi ile yapılan sözleşmelerin mütemmim cüz'ü olup, bu yönerge ile ek "belgelendirme usul ve esasları" hükümlerinin ve ücretlendirme tarife ve kuralları da dahil sözleşme hükümleri gibi olduğuna ilişkin hüküm ve TSE'nin Yönerge ve ek "belgelendirme usul ve esasları" ile ücretlendirme tarife ve kurallarında tek taraflı değişiklik yapma hakkı, değişikliklerin Yönergede öngörüldüğü usullerde ilan edilmesi neticesindeki bağlayıcılığına ilişkin hükümler de açıkça yazılır.

(4)Tüm belgelendirme işlemlerinde, temel hususları içeren tanımlanmış sözleşmeye uyulur. Ancak, gerekli görüldüğü takdirde her bir belgelendirme faaliyeti için farklı veya ilave hükümler konulabilir. Hazırlanan sözleşmelerde varsa yurt dışında yerleşik başvuru sahipleri ile ilgili hususlar da dikkate alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Belgelendirme Sonrası İşlemler

Kapsam değişikliği

MADDE 19-(1) Belge sahibinin, sahip olduğu belge kapsamının değiştirilmesini belgelendirmeye esas doküman dahilinde talep etmesi durumunda, talep belgelendirme birimince değerlendirilerek yetkili karar organının kararına göre işlem yapılır.

Belge üzerindeki bilgilerde değişiklik, belge sahibinin marka, adres, unvan ve/veya statü değişikliği

MADDE 20-(1) Belge/başvuru sahibi her ne sebeple olursa olsun başvuru formu ve eklerindeki bilgilerde değişiklik olması durumunda, bunu en geç 30 (otuz) gün içinde belgelendirme birimine bildirmek ve bununla ilgili belgeleri göndermekle mükelleftir.

(2) Belge/başvuru sahibinin, belgelendirilmiş bir ürün/hizmeti için mevcut tescilli markasının değişikliğini talep etmesi ve başvuru sırasında istenilen gerekli belgeleri yeni markası için sunması halinde, ürünün işaretleme ve ambalajlama kontrolü ve gerektiğinde üretim/hizmet sunum yeri incelemesi yapılarak yetkili karar organı kararına göre sözleşme yapılarak yeniden belge düzenlenebilir.

(3)Üretim/hizmet sunum/sistem uygulama yeri ve tescilli markası değişmemek kaydıyla, adres, isim, unvan ve/veya hukuki statüsü değişen belge sahibinin, başvuruda istenen belgeleri yeni unvanı ve/veya statüsü için düzenlenmiş olarak sunması halinde; üretim/hizmet sunum yerinde yeniden inceleme ve ürün üzerinde muayene ve deney yapılmadan, yetkili karar organı kararı ile belge sahibinin yeni adresi, unvanı ve/veya statüsü adına yeni belge düzenlenebilir ve yeni sözleşme imzalanabilir.

(4) Belge sahibinin, belge kapsamındaki üretim/hizmet sunum/sistem uygulama yerinin başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından tamamen satın alınması halinde, bu durum belge sahibi ve/veya yeni yer sahibi tarafından en geç 30 (otuz) gün içinde TSE'ye bildirilir. Bu durumda, üretim/hizmet sunum/sistem uygulama yeri ve tescilli markası değişmemek kaydıyla, yeni sahibi başvuruda istenen belgeleri yeni unvanı ve/veya hukuki statüsü için düzenlenmiş olarak sunması ve TSE'ye karşı mali yükümlölükleri üstlendiğini taahhüt etmesi halinde; belgelendirme birimi tarafından gerekli görölmesi halinde üretim/hizmet sunum yerinde yeniden inceleme ve gerektiğinde ürün üzerinde muayene ve deney de yapılarak, yetkili karar organı kararı ile yeni belge düzenlenebilir ve yeni sözleşme imzalanabilir.

Ara kontrol/gözetim

MADDE 21-(1) Belgelendirme birimleri, görevlendirildikleri belgelendirme faaliyeti kapsamında gerekli şartlara uygunluğun sürekliliğini kontrol etmek amacıyla ara kontrol/gözetim yapabilirler. Ara kontrol/ gözetim ile ilgili ek hususlar belgelendirme birimlerince düzenlenir.

Belgelerin geçerlilik süreleri

MADDE 22-(1) Belgelerin geçerlilik ve/veya yenileme süreleri ek “belgelendirme kuralları”nda belirlenir.

(2) Son değerlendirme raporlarının sonucuna ve belgelendirmeye esas dokümanın yürürlük durumuna bağlı olarak belge kendiliğinden veya ayrı bir sözleşme ile yenilenebilir.

(3) Belge sahibinin mevcut belgesine esas teşkil eden temel belgelendirme şartlarında bir değişiklik söz konusu olduğunda, talebi halinde, belgelendirmeye esas dokümanın yürürlükten kalkış süresi içinde olmak kaydıyla belge yenilenebilir. Bu durumda belgenin geçerlilik süresi, belgelendirmeye esas dokümanın yürürlükten kalkış süresi ile sınırlıdır.

(4)Türkiye'nin veya TSE'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar çerçevesinde düzenlenen belgelerin geçerlilik süreleri bu anlaşmalarda belirtilen süreler kadardır. Taraf olunan

anlaşma metninde belge geçerlilik süresi ile ilgili bir hüküm olmaması halinde, TSE tarafından belirlenen süreler uygulanır.

Belgelendirmeye esas dokümanda meydana gelen değişiklikler

MADDE 23-(1) Belgelendirmeye esas dokümanda değişiklik olması halinde, yapılacak yeni uygulamalar, değişen belgelendirmeye esas dokümanın yürürlüğe giriş tarihi ve içeriğinde bulunan teknik şartlar dikkate alınarak belirlenir. Diğer hususlar ek “belgelendirme usul ve esasları” nda düzenlenir. Söz konusu uygulamalar TSE’nin resmi internet sitesinde yayımlanır.

Belge formatında yapılan değişiklikler ve /veya yazım hataları

MADDE 24- (1) Belge formatının değişmesi ve/veyayazım hatası ve benzeri durumların Enstitü’den kaynaklandığının anlaşılması halinde belge sahibine ücret alınmaksızın yeniden belge düzenlenebilir.

Belge devri

MADDE 25-(1) Belge sahibi, belge ve/veya ilgili marka kullanma hakkını, TSE’nin açık yazılı izni olmadan başka bir gerçek veya tüzel kişiye karşılıklı veya karşılıksız devredemez, kiralayamaz. Bu türden bir izin ancak yetkili karar organları marifetiyle ve gerekçesi açıklanmak suretiyle verilebilir.

(2) Her hâlükârda devralan adına düzenlenmiş marka tescil belgesinin veya ticari marka kullanma yetkisinin devrine ilişkin belgenin ibrazı aranır.

Belgenin zayi olması

MADDE 26-(1) Belge sahibinin yazılı olarak belgesinin zayi olduğunu beyan etmesi ve tekrar belge düzenlenmesini talep etmesi halinde, zayi olmuş belgenin geçerlilik tarihi ile sınırlı olmak üzere, maktu belge ücreti talep sahibinden alınarak yeniden belge düzenlenebilir.

Marka ve logo kullanımı

Madde 27-(1) Belge sahibi, belgesini ve kullanma hakkını aldığı ilgili TSE’ye ait markasını, sadece belge üzerinde yazılı üretim/hizmet sunum yerinde ürettiği ürünleri/sunduğu hizmetleri için kullanabilir.

(2) Belge sahibi, kullanmaya hak kazandığı markayı ve belgelendirme birimi tarafından öngörülen işaretleme bilgilerini haklı nedenlerle kısmen veya tamamen kullanmayı istememesi halinde, bu durumu gerekçeleri ile belgelendirme biriminden talep eder. Bu talep üzerine, yetkili karar organı tarafından alınan karara göre işaretleme konusunda muafiyet tanınabilir. Yapılan belgelendirmenin niteliği gereği marka ve logo kullanılmasına ilişkin ek “belgelendirme usul ve esasları”ndakimuafiyet hükümleri saklıdır.

Askıya alma

MADDE 28-(1)TSE; gerekli gördüğü takdirde re’sen veya belge sahibinin gerekçeli talebi üzerine talebin uygun bulunması halinde, belge kullanımını TSE tarafından belirlenecek muayyen bir süre için askıya alabilir.

(2) Belge sahibi, askı süresince sahip olduğu belgeyi TSE’ye iade eder.

(3)Bu süre zarfında, belge sahibi belge ve/veya marka kullanımına devam edemez. Aksi halde belgesi iptal ve sözleşmesi fesih edilir ve Yönergenin 44üncüve devamındaki maddelerine göre işlem yapılır.

(4)Belge kullanımının askıda olması belge sahibinin maddi yükümlülüklerini ortadan kaldırmadığı gibi üçüncü kişilere karşı sorumluluklarını da bertaraf edemez.

(5)Askı süresince, belge sahibinin mücbir bir sebebin varlığını ispata yarar bilgi ve belge sunması halinde, TSE'nin yazılı izni doğrultusunda belge sahibinin maddi yükümlükleri için, yetkili karar organı kararı ile kısmen veya tamamen muafiyet tanınabilir.

(6)Askı süresi içerisinde, askıya alma sebeplerinin belge sahibi tarafından giderildiğinin beyan edilmesi ve bunu takiben yapılacak değerlendirme sonucunda askı sebebinin ortadan kalktığına tespiti halinde, yetkili karar organının kararına göre askı durumuna son verilir. Aksi takdirde, belge iptal ve sözleşme fesih edilir .

Belgenin iptali ve sözleşmenin feshi

Madde 29-(1) Belgenin iptali ve sözleşmenin feshedilmesi; belge sahibine verilen belge ve marka kullanma hakkının sona erdirilmesidir. Belge sahibi herhangi bir gerekçe gösterme zorunluluğu olmadan belgesinin iptali ve sözleşmesinin feshedilmesini talep edebilir. Bu durumda belge sahibi, marka kullanımını tamamen durdurur.

(2)Her bir belgelendirme türüne ilişkin olarak; farklılık arz eden belgenin askıya alınması, iptali ve sözleşmenin feshedilmesine ilişkin özel durumlar ek “belgelendirme usul ve esasları” ile belirlenir.

ALTINCI BÖLÜM

Başvuru/Belge Sahiplerinin Hak ve Yükümlülükleri

Başvuru/belge sahibinin hakları ve TSE'ye karşı yükümlülükleri

MADDE 30-(1) Başvuru sahibi sözleşme imzalamadan, TSE'ye ait herhangi bir markayı ve belge sahibi de, sözleşme imzalanması suretiyle kullanma hakkı verilen marka dışında, hiçbir gerekçeyle TSE'ye ait başka bir markayı kullanamaz.

(2)Başvuru/belge sahibi, ilgili belgelendirme ve sonrası hizmet ve işlemlerle ilgili olarak TSE tarafından talep edilen tüm bilgi ve belgeleri doğru ve eksiksiz olarak vermekle, bunlarla ilgili kayıt ve dokümanlardan istenenleri derhal ibraz etmekle yükümlüdür.

(3)Başvuru/belge sahibi, belgelendirme çalışmalarında yapılan yazışmalarda, usulüne göre yetkilendirdiği temsilcisinin tüm beyan ve taahhütlerini kendi beyan ve taahhüdü olarak kabul eder.

(4)Başvuru/belge sahibi, belgelendirme ve sonrası hizmet ve işlemler için üretiminden, piyasadan ve/veya stok vb. yerlerden gerekli numuneleri vermekle, numuneleri istenilen laboratuvar ve/veya TSE tarafından gösterilen kurum veya kuruluşa verilen süre içerisinde talimatlara uygun şekilde teslim etmekle yükümlüdür.

(5)Başvuru/belge sahibi, gerektiğinde, belgelendirme/ara kontrol/gözetim/denetim amacıyla muayene ve deneyler için TSE tarafından, üretim yerinden elde edilecek ve/veya piyasadan satın alınacak numunelerin bedelini ve bunlar üzerinde yapılacak deney/inceleme ve her türlü işlemde kaynaklanan bedeli derhal ve defaten ödemekle yükümlüdür.

(6)Başvuru/belge sahibi, TSE tarafından görevlendirilen inceleme uzmanına/uzmanlarına; ürünün/hizmetin/sistemin kalitesini, özellikle güvenli olmasını etkileyen tasarım, üretim, kalite kontrol, kalite yönetimi, stok, dağıtım ve benzeri hususlarda fonksiyonu olan tüm birimlerinin ve mekanlarının ziyaret edilmesinde her türlü kolaylığı sağlamakla, kayıtları göstermekle, istenilen belge ve bilgileri doğru, eksiksiz ve zamanında vermekle yükümlüdür.

(7)Belge sahibi, belge/marka kullanma hakkını aldığı marka ve belgesini, sadece belge üzerinde yazılı ürüne/hizmete/sisteme ait ürün veya ambalajı üzerinde ve bu ürüne/hizmete/sisteme ilişkin reklam amaçlı veya firmasına ait doküman ve medya üzerinde kullanabilir.

(8)Belge sahibi, TSE tarafından açıkça yazılı bir muafiyet tanınmadığı ve/veya belgelendirmeye esas doküman ve ek “belgelendirme usul ve esasları”nda aksi öngörülmediği sürece, kullanma hakkı verilen marka/markaları ile birlikte, belgelendirmeye esas olan dokümana ait işaretlemeleri, ticari markasını, varsa ticari modelini ürün ve/veya ambalajı üzerinde görülebilir şekilde belirtmekle yükümlüdür.

(9)Başvuru/belge sahibi, üretimine/hizmet sunumuna/sisteminin işleyişine ilişkin veya bunları etkileyecek kişisel durumundaki esaslı tüm değişiklikleri ve üretimi/hizmet sunumu/sistem işleyişinin geçici olarak veya tamamen durması veya aksaması halini 30 (otuz) gün içerisinde TSE’ye yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

(10)Belge sahibi; belgelerini eksik veya yanıltıcı bir biçimde çoğaltamaz ve kopyalayamaz ve /veya belge üzerinde tahrifat yapamaz. TSE’nin kontrolü ve yazılı izni olmaksızın yabancı dillere çeviremez.

(11)Belgenin askıya alınması, iptali, sözleşmenin feshi ve her türlü belge/marka kullanımını durdurmayı gerektiren hallerde, belge sahibi, belge kullanımını ve ürüne/hizmete/sisteme ait ürün veya ambalajı üzerinde ve bu ürüne/hizmete/sisteme ilişkin reklam amaçlı veya firmasına ait doküman ve medya üzerinde marka kullanımını derhal durdurur. Gerekliyse ilgili mercilere yazılı bilgi verir.

(12)Belge sahibi; müşterileri, tüketici ve/veya üçüncü kişiler tarafından bildirilen şikâyet ve her türlü uygunsuzluğa ilişkin müracaatla ilgili aldığı önlemlerin ve bunlara ilişkin yapılan tüm işlemlerin kaydını tutmak ve talep edildiğinde TSE’nin incelemesine sunmakla yükümlüdür.

(13)Başvuru/belge sahibi; TSE tarafından verilen tüm hizmetlere ve her türlü belgelendirme işlemleri ile ilgili olarak adına tahakkuk ettirilen ücretleri belirtilen süre içerisinde defaten ödemekle yükümlüdür.

(14)Belge sahibi; belgesinin iptalini ve sözleşmenin feshini takiben, ürünün/hizmetin/sistemin/kendisinin TSE tarafından belgelendirilmiş olduğunu yazılı veya sözlü olarak beyan edemez, belge ve sözleşme ile verilen hiç bir hakkı kullanamaz, daha önce üretilen TSE markalarından birini taşıyan ürünü/hizmeti piyasaya sunamaz.

(15)Belge sahibi, cezai veya diğer sebeplerle fesih halinde sözleşme ile kendisine verilmiş belgeyi en geç 30 (otuz) gün içerisinde TSE'ye iade eder. Belgenin iptali ve sözleşmenin feshi belge sahibinin mali yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(16)Başvuru/belge sahibi, belgelendirmeye esas dokümanlarını ve ilgili tüm mevzuat değişikliklerinin güncelliğini bizzat takip etmekle yükümlüdür.

(17)Başvuru/Belge sahibi, TSE tarafından talep edilen düzeltici ve önleyici faaliyetleri, TSE tarafından belirlenmiş olan süre içinde yerine getirmekle yükümlüdür.

(18)Başvuru/belge sahibi; ek "belgelendirme usul ve esasları"nda belirtilen yükümlülüklerine ilişkin ilave tüm diğer hususlara da uymakla mükelleftir.

Belge sahibinin tüketiciye ve üçüncü kişilere karşı sorumluluğu

MADDE31-(1) Belge sahibi, belge ve varsa ilgili marka kullanma hakkı verilen ürünlerin/hizmetlerin, yasal düzenlemelere ve/veya belgelendirmeye esas teşkil eden dokümana uygun olmamasından, müşterileri veya üçüncü kişiler nezdinde kaynaklanacak, her türlü maddi ve manevi zarar ve ziyandan bizzat sorumludur ve bunları eksiksiz tazmin etmekle yükümlüdür.

(2)Belge sahibi, bir yargı kararına istinaden veya TSE'nin inisiyatifi dahilinde herhangi bir biçimde tüketiciye veya üçüncü kişilere TSE tarafından ödenen ve belge sahibinin kusurundan kaynaklı, ürün/hizmet bedeli ve/veya maddi manevi tazminat tutarını TSE'nin ilk talebinde itiraz etmeden ve defaten TSE'ye ödemekle yükümlüdür.

(3)Belge sahibi, gerek tüketicinin/müşterisinin şikayeti ve gerekse TSE'nin ikazı üzerine belgeli üründen/hizmetten doğan şikâyeti, tüketici/müşterisi nezdinde incelemek ve kusurlu ürünü hiçbir bedel veya fark talep etmeksizin onarmak veya yenisi ile değiştirmek veya satın alma bedelini defaten ödemekle yükümlüdür. Ürünün/hizmetin belge sahibi tarafından incelenmesi ve ilgili belgelendirmeye esas dokümana uygun olduğunun tespit edilmesi halinde, durum belge sahibi tarafından şikayetçiye ve TSE'ye yazılı olarak bildirilir. Şikayetçinin, belge sahibi tarafından yapılan inceleme sonucuna itiraz etmesi halinde, söz konusu ürün TSE tarafından ilgili belgelendirmeye esas dokümana göre tekrar incelenebilir. Gerekli görüldüğünde tüm masrafları belge sahibinden alınmak suretiyle, muayene ve deneyler TSE tarafından tekrar yapılır veya yaptırılır. Bu işlemin ara kontrol yerine geçip geçmeyeceğine ilgili belgelendirme birimi karar verir. Bir belgelendirme dönemi içerisinde aynı konuda ve/veya aynı şikayetçi tarafından yapılan işlemlerde ürünün kusurlu çıkmaması halinde, şikayetçiye bilgi verilir ve muayene ve deneylere ait masraflar, belge sahibinin yazılı müracaatı halinde kendisine iade edilir.

(4)Belge kapsamındaki ürünün/hizmetin can ve mal güvenliğini etkileyecek uygunsuzluğunun tespiti halinde, yetkili karar organı kararı ile belge sahibi, söz konusu uygunsuzluklara sahip ürünlerini piyasadan toplamak, hizmeti durdurmak ve tüketiciye ulaşmış olan ürünler/hizmetler için yazılı veya görsel medya aracılığı ile uyarıda bulunmakla yükümlüdür.

(5)Belgenin askıya alınması veya iptali/sözleşmenin fesih edilmesi, belge sahibinin daha önceden piyasaya sürülmüş olan ürünlerin kullanım ömrü süresince tüketiciye veya üçüncü kişilere karşı mali, cezai ve hukuki sorumlulukları ile ilgili yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(6)Bu maddeye ilişkin tüm ihtilaf hallerinde, İtiraz, Şikayet ve Uyuşmazlık Komitesi'nin vereceği karar nihai ve kesindir. Başvuru/belge sahipleri bu hususu gayri kabili itiraz kabul ve taahhüt etmiş sayılırlar.

İtiraz, şikâyet ve uyuşmazlıklar

MADDE 32-(1)İtiraz, şikâyet ve uyuşmazlıklarla ilgili başvurular, TSE'ye yazılı veya bilgi edinme sistemi üzerinden resmi şekilde yapılır. Şifahi başvurular ile yazılı bile olsa isim adres ve imzasız müracaatlar ile asılsız adres ve imzalı itiraz ve şikayetler işleme konulmaz. Başvurular neticesi alınan kararlara itiraz süresi kararın tebliğ tarihinden itibaren 30 (otuz) gündür. Yapılan itirazlar, itirazın süresinde olup olmaması, yeni bilgi ve belgelere dayanıp dayanmaması ve verilen kararda açık maddi hata ve benzerlerinin bulunup bulunmaması yönünden belgelendirmeyi yapan birim amiri tarafından ön incelemeye tabi tutulur. Ön inceleme neticesinde, ilgili belgelendirme birim amiri tarafından yerinde bulunan itirazlar, incelenmek üzere, İtiraz Şikayet ve Uyuşmazlık Komitesi gündemine alınır. Bu surette verilen karar kesindir.

(2)Belge sahiplerinin birbirlerini şikayet etmeleri halinde yapılacak inceleme ve deney masrafları, ürünün/hizmetin kusurlu çıkması halinde şikayetçiye fatura edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Belge Sahiplerine Uygulanacak Yaptırımlar

MADDE 33-(1) Belge sahibinin mevzuat, Yönerge ve “belgelendirme usul ve esasları”na ve diğer belgelendirme kurallarına aykırı hareket ettiğinin tespit edilmesi halinde, yetkili karar organı kararına göre Yönergenin 34 üncü 35 inci ve 36 ıncı maddelerinde belirtilen cezai uygulamalar, uygunsuzluğun önem derecesine göre sırasıyla veya herhangi birinden başlanmak suretiyle uygulanabilir.

(2)Yetkili karar organı aynı veya farklı cezai uygulamalara tekrar karar verebilir ve/veya tekerrür halinde daha ağır bir yaptırıma hükmedebilir.

(3)Belgelendirme birimleri, bu uygulamaların her aşamasında gerekli gördüğü incelemeleri yapabilir ve/veya yeni düzeltici faaliyet taleplerinde bulunabilir.

(4)Yetkili karar organı tarafından alınan belge iptal ve/veya sözleşme feshedilme kararları, TSE'nin resmi internet sitesinde ilan edilir.

Uyarı bildirimi

MADDE 34-(1) Uyarı bildirimi, tespit edilen aykırılık ve/veya uygunsuzluğun giderilmesi için yetkili karar organı kararı ile belge sahibinin resmi olarak ikaz edilmesidir.

(2)Belge sahibi, uyarı bildiriminden sonra, uyarı bildiriminin gereğini yerine getirmek üzere yapmış olduğu düzeltici faaliyetleri, belirtilen süre içinde yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür. Bildirmediği takdirde yetkili karar organı kararına göre işlem yapılır.

Askıya alma

MADDE 35-(1) Askıya alma, belge sahibinin sözleşmesi fesih edilmeksizin, belge ve marka kullanma hakkının muayyen bir süre için durdurulmasıdır. Tespit edilen aykırılık ve/veya uygunsuzluğun önemi ve derecesi dikkate alınarak yetkili karar organı kararına göre belge askıya alınabilir.

(2) Yaptırım olarak askıya alma durumlarında da Yönergenin 28. maddesi hükümlerine göre uygulama yapılır.

Belgenin iptali ve sözleşmenin feshedilmesi

MADDE 36-(1) Belgenin iptali ve sözleşmenin feshedilmesi; belge sahibine verilen belge ve marka kullanma hakkının sona erdirilmesidir.Aşağıdaki durumlardan birinin gerçekleşmesi halinde yetkili karar organı kararına göre belge iptal edilebilir ve sözleşme feshedilebilir:

a)Üretim/hizmet sunum/sistem yerinin değişmesi halinde, belge sahibinin bu konuda 30 (otuz) gün içerisinde TSE'ye bilgi vermemesi.

b)Belgelendirme biriminden yazılı onay alınmadan belge kapsamındaki üründe/hizmette/sistemde değişiklik yapılması.

c)Üretim/hizmet sunum/sistem yeri belge sahibine ait değilse, yer sahibi ile yaptığı sözleşmenin sona ermesi ve yenilenmemesi.

ç)Tescilli marka belge sahibine ait değilse, tescilli markanın sahibi ile belge sahibi arasındaki markanın kullanma hakkıyla ilgili sözleşmenin sona ermesi ve yenilenmemesi.

d)Belgelendirmeye konu ticari markanın tescilinin sona ermesi ve yenilenmemesi.

e)Belge sahibinin; beyanının esas alındığı işlemlerle ilgili olarak, gerçeklerle bağdaşmayan beyanda bulunması.

f)Belge sahibinin ölmesi, kısıtlanması veya tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi veya iflası.

g)Belge sahibinin yapılan ihtar ve verilen süreye rağmen TSE'ye karşı hukuki ve mali yükümlülüklerini yerine getirmemesi.

ğ)Belgenin askıya alınmasına sebep olan uygunsuzlukların belirlenmiş olan süre sonunda giderilmemiş olması.

h)İncelemelerde“güvenli ürün/hizmet” olarak değerlendirilmeyecek ürün/hizmet tespit edilmesi,

ı)Bunlar haricinde belgelendirme birimleri tarafından fesih kararı alınmasını gerektirecek düzeyde bir aykırılık veya uygunsuzluğun tespit edilmesi.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TSE'nin Yükümlülükleri

TSE'nin yükümlülükleri

MADDE 37-(1)TSE'nin ürün/hizmet/sistem/personel belgelendirmesiyle ilgili yükümlülükleri, TSE tarafından belgelendirmede yapılan işlemler ve bunların sonuçlarıyla sınırlıdır.

(2)TSE, ürün/hizmet/sistem/personel belgelendirme faaliyetlerini, hizmet alan başvuru/belge sahibine karşı tarafsızlık, bağımsızlık, eşit muamele, dürüstlük, şeffaflık, gizlilik ilkelerine ve bunlar çerçevesinde şekillenen etik esaslara bağlı kalarak, mevzuat, Yönerge ve akreditasyon kuralları çerçevesinde profesyonel anlamda yürütür.

(3)TSE, yaptığı belgelendirme işlemleri ile ilgili olarak, mevzuat çerçevesinde yetkili otoritelerin veya adli makamların bilgi ve doküman talepleri hariç olmak üzere üçüncü taraflara bilgi vermez. Bunun haricinde gerektiğinde yapılacak sözleşmelerde paylaşılabilecek bilgiler açıkça belirtilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Ücretlendirme ile Diğer İdari ve Mali Hususlar

Ücretlendirme

MADDE 38-(1) Başvuru/belge sahibi, tahakkuk ettirilen faturaları başka herhangi bir ihtara gerek kalmaksızın tebliğ tarihinden itibaren en geç 30 (otuz) gün içerisinde ödemekle yükümlüdür. Bu süre içerisinde ödenmemiş alacaklar için başvuru/belge sahibi, fatura tarihinden itibaren temerrüde düşmüş sayılır.

Ücretler

MADDE 39-(1)TSE tarafından sunulan hizmetlerin muhtevasına göre tahakkuk ettirilecek ücretler, ilgili birimin teklifi, Genel Sekreterliğin onayı ve Yönetim Kurulu kararı ile belirlenir. Ücretler ve bunların uygulanmasına ilişkin diğer tüm hususlar bu yönergenin mütemmim cüz'ü sayılan ekli tarifelerde yer alır.

Ödeme yapma şekli

MADDE 40-(1)Ödeme yapma yöntemleri Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından belirlenir ve müşterileri bilgilendirmek üzere TSE'nin resmi internet sitesinde ilan edilir.

(2) Gecikme faizi, temerrüt tarihinden itibaren hesaplanır. Borçlarını süresi içinde ödemeyenlere 3095 Sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'un 1 inci maddesine göre belirlenen oranda faiz uygulanır.

Yurt dışında verilen belgelendirme hizmetlerinde ücretlerin ödenmesi

MADDE 41-(1) Yurt dışında verilen hizmetlerde, yabancı para cinsinden bir değerlendirmenin gerekli olması halinde fatura tarihindeki T.C. Merkez Bankası efektif satış kuru esas alınır.

(2)KKTC’de verilen belgelendirme hizmetlerinin ücret tahakkukunda yurtiçi belgelendirmesi için belirlenen ücretler esas alınır.

Belgelendirme talebinden vazgeçilmesi veya iptali halinde ücretlendirme

MADDE 42-(1) Belgelendirme hizmeti verilirken hizmetin herhangi bir aşamasında başvuru sahibinin talebinden vazgeçmesi veya TSE tarafından durdurulması halinde, vazgeçme talebinin TSE’ye bildirim tarihine (TSE evrakına kayıt tarihi) kadar veya durdurma kararına kadar geçen süre içerisinde başlatılan ve/veya verilen hizmetlere ilişkin ücretler tam olarak tahakkuk ettirilir ve başvuru sahibinden tahsil edilir. Bu durumda başvuru sahibi herhangi bir maddi ve manevi hak talep edemez.

Tebliğat

MADDE 43-(1) Başvuru/belge sahibine tahakkuk ettirilen faturalar ve diğer tüm yazışmalar başvuru veya belge sahibi tarafından TSE’ye bildirilen iletişim adresine taahhütlü mektup veya kargo ile gönderilir. Başvuru /belge sahibi, iletişim adres değişikliğini 30 (otuz) gün içerisinde ve yazılı şekilde TSE’ye bildirmekle yükümlüdür.

(2) Adres değişikliğinin bildirilmemesi ve/veya henüz TSE’ye ulaşmaması halinde, TSE tarafından postaya verilmiş tüm gönderiler tebligat hükmündedir.

(3) Başvuru/belge sahibine mutlaka fiziken ulaşması gereken fatura ve benzeri doküman haricinde, resmi kayıtlı elektronik posta adreslerine TSE tarafından gönderilen bildirimler de aynı şekilde tebligat hükmündedir.

(4) Belge sahibi, TSE’nin resmi internet sitesinde yayımlanan duyuruları takip etmekle yükümlüdür. Bu duyurular da tebligat hükmündedir.

ONUNCU BÖLÜM

TSE’ye Ait Markaların Haksız Kullanımı, Belgelerin Tahrifi veya Sahte Belge Tanzimi

Belge sahibinin belgesi kapsamında olmayan ürün, hizmet veya sistemlerinde TSE’ye ait markaları haksız kullanması

MADDE 44-(1) Belge sahibi kişi veya kişilerin, sahip oldukları belge kapsamında olmayan bir ürün/ hizmet ve/veya sistem için marka kullanması halinde, belgelendirme birimince resmi uyarı bildiriminde bulunularak söz konusu belge kapsamında olmayan ürünler üzerinden haksız kullanılan markanın kaldırılması sağlanır ve keyfiyet bir yazı ile Hukuk Müşavirliğine bildirilir. İhlalin tekerrür etmesi halinde ise; faaliyeti yürüten birim tarafından, haksız marka hükümleri uygulanmak üzere Yönergenin 45 inci maddesine göre işlem tesis edilir.

TSE'ye ait marka/markaların sözleşme akdedilmeksizin kullanılması

MADDE 45-(1)TSE'ye ait marka/markaları sözleşme akdetmeksizin kullanan ya da sözleşmesi herhangi bir nedenle sona erdiği halde, marka/markaları ve/veya belge/belgeleri kullanmaya devam edenler aleyhine; sözleşme akdetmeyerek TSE'yi maddi-manevi zarara sokmaları sebebiyle, hukuki işlem başlatılmak üzere belgelendirme faaliyeti yürüten birim tarafından Genel Sekreterlik'ten alınan olur ile birlikte tüm ilgili dokümanlar Hukuk Müşavirliği'ne yazıyla bildirilir. Söz konusu bildirimde, tazminat hesaplamasına esas alınacak olan ve ihlal edilen markayla ilişkili ürünün/hizmetin/sistemin belge kullanma tavan ücreti de belirtilir.

(2) Hukuk Müşavirliği'nce, ihlale konu ürün/hizmet/sistem ile ilgili bir yıllık emsal belge kullanma tavan ücreti tutarının iki (2) katından az olmamak üzere maddi tazminat, kamuoyunu yanıltmak ve haksız rekabete sebep olmak yoluyla TSE'yi kamu ve tüketici nezdinde güven kaybına uğratmaktan dolayı belge kullanma tavan ücreti tutarının üç (3) katı tutarında, manevi tazminat talep edilmesi için ve gerekli cezai kovuşturmaların icrasına yönelik hukuki işlemler başlatılır.

(3) Hukuk Müşavirliği'ne veya diğer birimlere farklı yollardan intikal eden haksız marka kullanımı ile ilgili ihbar veya şikayetler veya TSE birimlerince, bu konuda re'sen yapılan tespitler için, ihlali yapan kişi veya kişiler hakkında, belgeli olmaları durumunda Yönergenin 44üncü maddesi hükmüne göre işlem yapılması, ihlalin belge sahibi olmayan kişilerce işlenmesi halinde ise gerekli olurun alınarak Yönergenin bu maddesi hükmüne göre işlem yapılması için ilgili belgelendirme birimine bilgi verilir.

(4)TSE'ye ait marka/markaları haksız kullanankişi veya kişilere, eylemlerinin tespitine yarar delillerin toplanmasından sonra, yapılacak hukuki takibatın kesinleşme süreci sonuna kadar geçecek sürede,TSE Yönetim Kurulu'nun 04.02.2009 tarih ve XVII/17-187 sayılı kararı ile kurulan "Uzlaşma Komisyonu"na müracaat haklarının olduğu, ilgili belgelendirme birimince yazı veya elektronik posta gibi uygun bir vasıta ile bildirilir. Uzlaşma müracaatı yapılan takibatı durdurmaz.

Belgelerin tahrif edilmesi ve sahte belge düzenlenmesi

MADDE 46-(1) Belgeyi tahrif veya taklit eden gerçek veya tüzel kişilerin tespiti halinde, bu konudaki bilgi ve belgeler, hukuki/cezai işlemler uygulanmak üzere, yukarıdaki esaslar çerçevesinde Hukuk Müşavirliği'ne havale edilmek üzere Genel Sekreterliğe gönderilir.

Aciliyet durumu

MADDE 47-(1) Haksız marka kullanımı, tahrifat ve sahtecilik durumlarında, hukuki veya maddi sebeplerle aciliyet arz eden ve/veya gecikmesinde zarar öngörülen hallerde yukarıdaki prosedür tamamlanmaksızın da Hukuk Müşavirliği tarafından gerekli yasal takibe re'sen başlanılabilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Yürürlük, Yönergede Değişiklik ve Yürütme

Yürürlük

MADDE 48-(1) Bu Yönerge, 29/04/2014 tarih ve 50-236 sayılı TSE Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilmiş olup 05/05/2014 tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

(2) Bu Yönergenin Yürürlüğe girmesi ile birlikte;

a)Yönetim Kurulu'nun 06.02.2014 tarih 38/170 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Ürün Belgelendirme Yönergesi,

b)Yönetim Kurulu'nun 06.02.2014 tarih 38/170 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Ürün Belgelendirme Ücretlendirme Yönergesi,

c)Yönetim Kurulu'nun 12.12.2013 tarih XIX/30-130 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Helal Belgelendirme Sistemi Belgelendirme Yönergesi ve Ücretlendirme Çizelgesi,

ç)Yönetim Kurulu'nun 30.05.2013 tarih XIX/04-21 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan İyi Üretim Uygulamaları (GMP) Belgelendirme Yönergesi,

d)Yönetim Kurulu'nun 30.05.2013 tarih XIX/04-21 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Teknik Onay Hizmetleri Yönergesi,

e)Yönetim Kurulu'nun 30.05.2013 tarih XIX/04-21 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Teknik Onay Uygunluk Değerlendirmesi Hizmetleri Yönergesi,

f)Yönetim Kurulu'nun 30.05.2013 tarih XIX/04-21 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Sistem Belgelendirme Talimatı,

g)Yönetim Kurulu'nun 30.05.2013 tarih XIX/04-21 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Sistem Belgelendirme Ücretlendirme Talimatı,

ğ)Yönetim Kurulu'nun 30.05.2013 tarih XIX/04-21 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan FSSC 22000 Gıda Güvenliği Sistemi Belgelendirme Talimatı,

h)Yönetim Kurulu'nun 30.05.2013 tarih XIX/04-21 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan PYS Belgelendirme Talimatı,

ı)Yönetim Kurulu'nun 30.05.2013 tarih XIX/04-21 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Yeni/Küresel/Eski Yaklaşım Yönetmelikleri Uygunluk Değerlendirme Yönergesi,

i)Yönetim Kurulu'nun 12.12.2013 tarih 30/131 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan İş Ekipmanları Periyodik Muayene Uzmanı Belgelendirme Yönergesi,

j)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Çevre Yönetim Sistemi Personel Belgelendirme Yönergesi,

k)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Personel Belgelendirme Yönergesi,

l)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemi Personel Belgelendirme Yönergesi,

m)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Kalite Yönetim Sistemi Personel Belgelendirme Yönergesi,

n)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Kaynakçı Belgelendirme Yönergesi,

o)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Kaynak Operatörü Ve Direnç Kaynak Ayarcısı Belgelendirme Yönergesi,

ö)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Tahribatsız Muayene Personeli Belgelendirme Yönergesi,

p)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Güvenlik Bilgi Formu Hazırlayıcısı Belgelendirme Yönergesi

r)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan İyi Tarım Uygulamaları Kontrolörü Belgelendirme Yönergesi,

s)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Organik Tarım Uygulamaları Kontrolörü Belgelendirme Yönergesi,

ş)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunan Helal Gıda Teknik İnceleme Uzmanı Belgelendirme Yönergesi,

t)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunanAsansör Gözetim ve Muayene Uzmanı Belgelendirme Yönergesi,

u)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunanSu Ürünleri Yetiştiriciliğinde İyi Tarım Uygulamaları Kontrolörü Belgelendirme Yönergesi,

ü)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunanAmbulans Periyodik Muayene Uzmanı Belgelendirme Yönergesi,

v)Yönetim Kurulu'nun 29.08.2013 tarih 16/75 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunanİyi Tarım Uygulamaları İç Kontrolörü Belgelendirme Yönergesi,

y)Yönetim Kurulu'nun 05.09.2013 tarih 17/79 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunanHizmet Yeri Belgelendirme Yönergesi,

z)Yönetim Kurulu'nun 21.11.2013 tarih 27/122 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunanMüşteri Dostu Kuruluş ve Müşteri Dostu MarkaBelgelendirme Yönergesi,

aa)Yönetim Kurulu'nun 21.04.2010 tarih 40/466 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunanDeney Hizmeti Alınabilecek Laboratuvarların Onay Yönergesi,

bb)Yönetim Kurulu'nun 10.05.2012 tarih XVIII/39-322 sayılı toplantısında kabul edilerek yayımlanmış bulunanOtomotiv Merkezi Başkanlığı Belgelendirme Yönergesi,

Yürürlükten kaldırılmıştır.

(3) Yukarıdaki bentlerde sayılan mevzuata istinaden ve/veya bunlara ilişkin olarak daha önce ihdas edilmiş bulunan “talimat” ,“genelge”, “tamim” ve “olur”lar ile benzeri diğer tüm düzenlemelerde yer alan ve bu Yönerge hükümlerine aykırı bulunan hükümler de yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1-(1) Genel Sekreterlik tarafından, Yönergenin yayımlanmasını takiben en geç 1 (bir) ay içerisinde, belgelendirme ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin tüm ücretler tek bir tarife çizelgesi altında toplanır ve Yönetim Kurulu'na sunulur.

(2)TSE tarafından sunulan hizmetlerin ücretlendirilmesine, tek çizelge altında toplanarak yeni ücret tarifesi yayımlanana kadar eski tarifeler üzerinden ücretlendirmeye devam edilir.

GEÇİCİ MADDE 2-(1) Yukarıda sayılan ve iptal edilen eski düzenleme hükümlerine göre başlanmış olan işler varsa durumu uygun düştüğü takdirde bu Yönerge hükümlerine uyulur. Aksi halde eski düzenleme hükümlerine göre devam ettirilerek neticelendirilir.

(2) Belge sahiplerinin iptal edilen eski düzenlemelerin ilgili hükümlerine göre varsa kazanılmış hakları belge sürelerinin sonuna kadar korunur.

Yönergede ve ek “belgelendirme kuralları”nda değişiklik

MADDE 49-(1)Yönergede ve ek “belgelendirme usul ve esasları”nda değişiklik yapmaya Yönetim Kurulu yetkilidir. Yapılan değişiklikler TSE resmi internet sitesinde yayımlanır ve aksine bir düzenleme olmadığı takdirde yayımlanması tarihinde yürürlüğe girer.

(2)Yönergede ve ek “belgelendirme usul ve esasları”nda yapılacak tüm değişiklikler Bakanlar Kurulu kararı gereği 17.02.2006 tarih 26083 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş bulunan Mevzuat Hazırlama Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanacak yönergeler ve/veya usul ve esaslar vasıtasıyla yapılır ve yapılan tüm değişiklikler usulüne göre metne işlenir.

(3)Yönergede ve ek “belgelendirme usul ve esasları” yayımından itibaren ilk hali ve yapılan tüm değişiklikleri gösterir biçimleri ile usulüne uygun olarak belgelendirme birimlerince hem yazılı ve hem de elektronik ortamda kontrollü biçimde muhafaza edilir.

Yürütme

MADDE 50-(1) Yönerge hükümlerini TSE Genel Sekreteri yürütür.